

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Ocenianie szkolne, PG_00150761						
Kierunek studiów	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2028/2029		
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	4		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	8		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Grażyna Szyling				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	15.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		0.0		35.0	50
Cel przedmiotu	Nabycie uporządkowanej wiedzy na temat właściwości oceniania osiągnięć uczniów oraz jego roli w procesie kształcenia i kreowania tożsamości ucznia. Poznanie rodzajów i technik oceniania oraz ich zalet i ograniczeń. Przygotowanie do podjęcia krytycznej refleksji nad ocenianiem osiągnięć uczniów i do projektowania własnych innowacyjnych działań w tym obszarze.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PPWJ5_K01] ma kompetencje społeczne umożliwiające posługiwanie się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka	(H.K1.) Student ma kompetencje społeczne umożliwiające posługiwanie się w procesie oceniania normami etycznymi, zwłaszcza powiązanych z kategoriami sprawiedliwości i obiektywizmu. Jest gotowy do takiego posługiwania się nimi, by nie naruszało to godności dziecka, ale budowało poczucie jego sprawstwa.	[SK3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SK5] realizacja zadania problemowego [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[PPWJ5_K03] ma kompetencje społeczne umożliwiające budowanie relacji wzajemnego zaufania między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia oraz włączanie ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej	(H.K2.) Student jest gotowy do wdrażania innowacji w szkolnym ocenianiu, czyniąc ich trzonem zasadę zaufania, a nie systemowej kontroli. Ma kompetencje społeczne umożliwiające włączenie do tego procesu innych podmiotów procesu kształcenia, zwłaszcza uczniów i ich rodziców.	[SK5] realizacja zadania problemowego [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[PPWJ5_U11] ma umiejętności pozwalające na wykorzystywanie procesu oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania dzieci lub uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem	(H.U3.) Student ma umiejętności pozwalające na świadome wykorzystywanie w procesie oceniania informacji zwrotnej do stymulowania aktywności poznawczej ucznia, indywidualizując ten proces zależnie od sytuacji edukacyjnych i właściwości dziecka. (H.U4.) Student ma umiejętności pozwalające na identyfikowanie ograniczeń oceniania oraz przewidywanie jego bliższych i dalszych konsekwencji, niekoniecznie korzystnych dla rozwoju ucznia. (H.U2.) Student ma umiejętności pozwalające na dokonanie krytycznej analizy i oceny przydatności dydaktycznej gotowych narzędzi oceniania	[SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SU5] realizacja zadania problemowego [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[PPWJ5_W10] ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę na temat metodyki wykonywania zadań – norm, procedur i dobrych praktyk stosowanych w wychowaniu przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej	(C. W 9) Student ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę na temat oceniania szkolnego, jego wymiaru dydaktycznego, systemowego i indywidualnego w edukacji wczesnoszkolnej.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[PPWJ5_W15] ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę na temat różnych typów i funkcji oceniania	(H.W2.) Student ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę na temat różnych typów i funkcji oceniania we wczesnej edukacji. (C. W 9) Student rozumie złożoność oceniania szkolnego i niejednoznaczność nauczycielskich decyzji podejmowanych w tym obszarze.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego

Treści przedmiotu	1. Miejsce oceniania w procesie kształcenia. Związek oceniania z koncepcjami dydaktycznymi kształcenia zintegrowanego i indywidualnymi teoriami nauczycieli. Prawne regulacje oceniania we wczesnej edukacji (ocenianie wewnątrzszkolne i zewnętrzne). 2. Ocenianie osiągnięć uczniów: jego przedmiot i funkcje (założone i rzeczywiste). Ocena a stopień szkolny. Ocena opisowa. Pułapki oceniania szkolnego. 3. Rodzaje oceniania szkolnego (typologie). Napięcia między standaryzacją a indywidualnymi osiągnięciami uczniów (poziom osiągnięć a rozwój ucznia). Podstawowe techniki oceniania osiągnięć ucznia: pomiar dydaktyczny, portfolio, obserwacja, prezentacje. 4. Identyfikacja nauczycielskich praktyk oceniania. Krytyczna analiza sytuacji oceniania we wczesnej edukacji, uwzględniająca: kategorie teoretyczne (przedmiot oceny, funkcje oceny); relacje między ocenianiem i procesem kształcenia; aspekty prawnych regulacji; napięcia między standaryzacją a indywidualnymi osiągnięciami uczniów; możliwe bliższe i dalsze konsekwencje oceniania. Proponowanie alternatywnych rozwiązań. 5. Przykłady narzędzi wykorzystywanych do oceniania. Analiza ich zalet i ograniczeń, dokonywana pod kątem ich stosowności do określonych celów kształcenia. Proponowanie modyfikacji gotowych narzędzi.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Pozytywna ocena z przedmiotów wchodzących w skład następujących modułów programowych: Teoretyczne podstawy działań pedagogicznych, Podstawy pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej oraz Podstawy psychologii dla nauczycieli. B. Wymagania wstępne Ma uporządkowaną wiedzę na temat paradygmatycznych ujęć uczenia się i nauczania, rozumie ich wielorakie uwarunkowania oraz specyfikę kształcenia na poziomie wczesnej edukacji.		
Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	wykonanie pracy zaliczeniowej - przeprowadzenie badań i prezentacja ich wyników	51.0%	40.0%
	Aktywny udział w zajęciach	51.0%	20.0%
	kolokwium	51.0%	40.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	A.1. wykorzystywana podczas zajęć 1. Szyling G., (2009), Ocenianie jako poznawanie ucznia, W: Pedagogika wczesnej edukacji - problemy, dyskursy, rozwiązania, red. D. Klus-Stańska, M. Szczepka-Pustkowska, WAiP, Warszawa. 2. Szyling G., (2013), Ocenianie w krainie entropii, czyli o nieoczywistości motywacyjnej funkcji oceny w edukacji wczesnoszkolnej. W: A. Kalinowska, Wczesnoszkolna edukacja matematyczna - ograniczenia i ich przełamywanie, Wydawnictwo UWM, Olsztyn, s. 55-75. 3. Szyling G., (2015), Uczniowskie poczucie sprawstwa a praktyki oceniania we wczesnej edukacji, Studia Pedagogiczne, nr LXVIII, s. 105-124. 4. Problemy Wczesnej Edukacji 2009, nr 1 (9), wybrany tekst o ocenie opisowej. A.2. studiowana samodzielnie przez studenta 1. Black P. i in., (2006), Jak oceniać, aby uczyć. Biblioteka Akademii SUS, Civitas, Warszawa.	
	Uzupełniająca lista lektur	1. Szyling G., (2011 lub 2017), Nauczycielskie praktyki oceniania poza standardami, Impuls, Kraków, (Rozdział II, Przestrzeń regulacji i sprzeczności...).	
	Adresy eZasobów		

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Kryteria zaliczenia pracy zaliczeniowej: (a) przeprowadzenie obserwacji 5 godzin lekcyjnych w klasach wczesnej edukacji; (b) jakość opisu obserwowanych zdarzeń i trafność ich doboru; (c) jakość dodatkowych materiałów uzupełniających opis (zdjęcia, zeskanowane materiały); (d) merytorycznych charakter refleksji własnych studenta.
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.